

Mediji, miti in sporočila

Ključno sporočilo: Cilj te vaje je razviti pri mladih večjo ozaveščenost o tveganjih pristranskosti in medijske manipulacije ter kako lahko izkrivljena sporočila v medijih in 'ponarejene novice' manipulirajo z našim dojemanjem in razumevanjem dogodkov in predstavnike drugih kultur in drugih verskih prepričanj. Vaja bo udeležence morda spodbudila k izpodbijanju sporočil, ki zagovarjajo nasilje.

Ključne besede: medijska pristranskost in manipulacija, izpodbijanje stereotipov, ozaveščanje

Povzetek:

Cilj te vaje je spodbuditi udeležence k razmišljanju o vlogi, ki jo dejstva, mnenja in pristranskost imajo v medijskih sporočilih, in kako lahko zavajajoča in izkrivljena sporočila spremenijo način podajanja zgodbe.

Modul	Velikost skupine	Starostna skupina	Trajanje
• Zgodnje odkrivanje • Preventiva	• srednja • velika	• 12 - 15	• 1 ura

Cilji

- Osvetliti način, na katerega se podajajo pristranske ali zavajajoče informacije, da se udeleženci začnejo zavedati potrebe po kritičnem vrednotenju virov informacij
- Razlikovati med dejstvi, mnenji in pristranskosti ter spodbujati razpravo o teh vprašanjih
- Ponuditi priložnost za proučevanje, kako bi lahko mediji izvajali pritisk na vladno in javno mnenje
- Proučiti vlogo medijev pri terorizmu, tako iz pozitivnega kot iz negativnega vidika

Udeleženci

Vaja je primerna za uporabo v najrazličnejših skupinah, a je morda najprimernejša za najstnike in mlade odrasle; ni vezana na spol.

Opis dejavnosti

Korak 1:

Moderator začne s predstavitvijo spodnje izjave, da spodbudi začetno diskusijo o vlogi medijev v današnji družbi.

Splošna deklaracija o človeških pravicah, ki so jo odobrili Združeni narodi leta 1948, v 19. členu navaja: 'Vsakdo ima pravico do svobode mišljenja in izražanja, všteti pravico, da nihče ne sme biti nadlegovan zaradi svojega mišljenja, in pravico, da lahko vsak išče, sprejema in širi informacije in ideje s kakršnimikoli sredstvi in ne glede na meje.'

Korak 2:

Upoštevajte število prisotnih in glavno skupino razdelite na majhne delovne skupine, sestavljene iz treh ali štirih ljudi.

Korak 3:

Potem ko ste zbrali zajetno zbirko časopisov in revij, skupinam razdelite velike liste, lepilo in škarje. Prosite jih, da izrežejo članke in fotografije, za katere mislijo, da upodabljajo ljudi, vključene v radikalno vedenje. Članke in fotografije naj razvrstijo v kategorije na podlagi tega, ali je predstavljeno gradivo negativno ali nevtralno, jih pod tema oznakama zberejo in nalepijo na liste.

Korak 4:

Skupine predstavijo svoje izdelke in delijo svoje razmišljanje o določenih člankih/fotografijah, ki so jih izbrali. Moderator se osredotoča na predstavitev vsake skupine, nato pa ostale udeležence pozove h komentiranju/vprašanju.

Korak 5:

Moderator vodi diskusijo v veliki skupini, pri čemer se osredotoča na naslednja vprašanja:

- Ali se katere od tem/slik ponavljajo?
- Kakšen jezik je uporabljen?
- Ali so mediji in terorizem neločljivo povezani?
- Ali množični mediji in družbena omrežja igrajo vlogo pri razvoju terorizma, vključno z rekrutiranjem in propagando?
- Ali verjamete, da pri širši javnosti vlada zmeda glede pomena besed terorizem, ekstremizem in radikalizacija?
- Kakšne so posledice tega za odrasle in mlade v današnji družbi?

Korak 6:

Moderator prebere spodnjo izjavo, ki se nanaša zlasti na prikaz mladih v medijih, in prosi skupino za odziv.

'Mladi se pogosto dojemajo kot grožnja in mediji ta strah odražajo z alarmantnimi zgodbami o mladostniškem kriminalu, o mladih, ki postanejo plen radikalnih skupin, itd. To lahko prispeva k podobi mladih kot 'družbenega problema' in mnenje, da naj mladi delajo, bi moralo biti usmerjeno k izboljšanju tega problema, ne pa dajanju mladim več svobode za lastno izražanje. Takšna 'družbena' stališča in močna posploševanja bi bilo treba ves čas postavljati pod vprašaj. Mlade bi

bilo treba spodbujati, da bi razmišljali o svoji vrednosti in položaju v družbi.'

Potrebni materiali

Izbrane revije in časopisi, listi za listno tablo, lepilo, škarje

Metodologija

Pregled in analiza medijskih gradiv, skupinsko delo v majhnih ekipah, diskusija v veliki skupini

Nasvet za trenerja

Vprašanja za diskusijo vključujejo naslednje:

- Ali so katerikoli vidiki te trditve resnični? Če da, kateri?
- Ali se jim kateri vidik jezika zdi žaljiv? Kateri deli jezika in zakaj prav ti?
- Kje in kako sprejemamo ideje o mladih in radikalizaciji?
- Kako mediji prikazujejo te mlade ljudi in kako njihova interpretacija vpliva na nas?

Viri / Literatura

Izvirni materiali, razviti za namen projekta YCARE.

CC - Attribution-NonCommercial-ShareAlike
<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-sa/3.0/>

Mediji, miti in sporočila. Pridobljeno na Petek Julij 10, 2026 od
<https://toolbox.ycare.eu/courses/YCARE519/>

<https://www.ycare.eu>

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

Podpora Evropske komisije za pripravo te publikacije ne pomeni potrditve vsebine, saj le-ta odraža zgolj in samo stališče avtorjev; zato komisija ni odgovorna za kakršnokoli uporabo podatkov, ki jih ta publikacija vsebuje